

شایستگیهای حرفه‌ای؛ الزام قانونی

گفتگو با

آقای حمید دیانت‌پی

دبیرکل

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران

سازش

به میز گفتگوی نشریه حسابرس خوش آمدید. ابتدا، برای روشن شدن ذهن خوانندگان، انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران را معرفی کنید.

دیانت‌پی

انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران تشکلی است صنفی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی که دارای هدفهای زیر است:

- برقراری ارتباط مستمر فنی و حرفه‌ای بین مدیران مالی کشور،
- گسترش کیفی و کمی خدمات حرفه‌ای مدیریت مالی کشور،
- تلاش و همکاری در تدوین استانداردهای حرفه‌ای مربوط،
- به‌روزرسانی و ارتقای دانش تخصصی و حرفه‌ای اعضا از طریق آموزشهای تخصصی به آنان،

سازش

متقاضیان عضویت در انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران چه شرایطی باید داشته باشند، تا به عنوان حسابدار مالی حرفه‌ای شناخته و به انجمن وارد شوند. این شرایط، در مقایسه با شرایط حسابداران مشابه در دیگر کشورهای جهان، در چه سطحی است؟ به عبارت دیگر، نقاط قوت و نقاط ضعف مهم مدیران مالی حرفه‌ای تازه‌وارد به حرفه مدیر مالی حرفه‌ای در ایران، کدامست؟

دیانت‌پی

در حال حاضر هر فردی که دارای شرایط زیر باشد می‌تواند به عضویت انجمن درآید:

- ۱- داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی (لیسانس) در رشته حسابداری، حسابرسی و مدیریت، یا مدرک تحصیلی شناخته‌شده بین‌المللی با تأیید مراجع رسمی،
- ۲- داشتن حداقل پنج سال سابقه مؤثر در اداره امور مالی مؤسسه‌ها، شرکتها و سازمانهای دولتی یا خصوصی،
- ۳- پذیرفتن مفاد اساسنامه،
- ۴- نداشتن محرومیت از حقوق اجتماعی،
- ۵- نداشتن سوء شهرت حرفه‌ای و اجتماعی، و
- ۶- قبولی در مصاحبه ورودی.

از موارد بسیار بااهمیت که باید توجه ویژه‌ای به آن شود، میزان مهارت فردی در عمل و آگاهی افرادی از مباحث میان‌رشته‌ای مانند مباحث مدیریتی، روانشناسی، حقوقی و مواردی از این قبیل است.

سازش

به‌طور معمول، داشتن مدرک دانشگاهی، و سابقه کار، مشخص نمی‌کند که متقاضی ورود به حرفه تا چه اندازه شایستگیهای مورد انتظار را داراست. به همین دلیل، متقاضیان ورود به حرفه باید از طریق گذراندن دوره‌های خاص، یا آزمونه‌های خاص، کفایت شایستگیهای خود را اثبات کنند. نظام انتخاب و پذیرش مدیر مالی حرفه‌ای، تا چه اندازه ممکن است شایستگیهای پذیرفته‌شدگان را آشکار کند؟ منظور از این پرسش این است که اعتبار نظام انتخاب و پذیرش مدیر مالی حرفه‌ای، چگونه تعیین می‌شود؟ تا چه اندازه به کارایی و اثربخشی آن ممکن است اطمینان کرد؟

- حمایت و صیانت از حقوق صنفی اعضا،
 - تعامل با دیگر تشکلهای مرتبط داخلی و بین‌المللی و در صورت لزوم عضویت در آنها،
 - مشارکت با دستگاههای ذیربط در جهت تدوین قوانین و مقررات مربوط،
 - ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی و انتشار نشریه جهت ارتباط با اعضا و اطلاع‌رسانی،
 - برگزاری همایش، سمینار، میزگرد، دوره‌های آموزشی مورد نیاز و برنامه‌های مشابه در جهت هدفهای انجمن، و
 - تلاش و برنامه‌ریزی به‌منظور ایجاد تسهیلات رفاهی.
- انجمن در کنار جامعه حسابداران رسمی ایران (که عهده‌دار نظام‌بخشی حساب‌رسان کشور است)، انجمن حسابداری ایران (که بر مسائل نظری حرفه حسابداری تأکید دارد) و انجمن حسابداران خبره ایران (که حسابداری را در سطح عمومی ترویج و تبلیغ می‌کند)، عهده‌دار مسئولیتی تخصصی‌تر در مورد مدیران مالی است و به‌ویژه برجسته‌های عملی وظایف مدیران مالی در سطح بنگاه‌های اقتصادی تأکید دارد.

سازش

درباره یک مفهوم دیگر نیز صحبت کنیم. مقصود از «حسابدار حرفه‌ای» در ایران چیست؟ آیا مقصود تنها حسابداران رسمی عضو جامعه حسابداران رسمی است؟ یا این عنوان، حسابداران دیگری را نیز دربر می‌گیرد؟ آیا همه اعضای انجمنهای حسابداری ایران، حسابدار حرفه‌ای به حساب می‌آیند؟ آیا حسابدار حرفه‌ای حتماً باید عضو یک انجمن حسابداری باشد؟

دیانت‌پی

مطابق با آیین رفتار حرفه‌ای مصوب سازمان حسابرسی، حسابدار حرفه‌ای شخص حقیقی یا مؤسسه‌ای است که عضو یکی از تشکلهای حرفه‌ای، مانند جامعه حسابداران رسمی، انجمن و سازمان حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی ثبت‌شده در ایران باشد. درستکاری، بی‌طرفی، صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای، رازداری، رفتار حرفه‌ای و اصول و ضوابط حرفه‌ای از اصول بنیادی حرفه‌ای بودن حسابداران است. از این‌رو با تقویت تشکلهای حرفه‌ای، اعضای این نهادها در عمل به‌عنوان افراد حرفه‌ای شناخته می‌شوند.

دیانت‌پی

برگزاری آزمونهای نظری صرفاً ضمانتی برای حرفه‌ای بودن افراد نیست؛ به‌خصوص در حرفه حسابداری که دانش، حرف اول را می‌زند و داشتن مدارک دانشگاهی به‌تنهایی نشانگر علم و دانش افراد نیست. به‌طور مثال، فردی می‌تواند با داشتن دیپلم حسابداری و با داشتن دانش بالا، به‌مراتب در کسب درآمد، تأثیر در حرفه، و تولید دانش، نقشی پررنگ‌تر از استاد دانشگاه ایفا کند. به‌نظر می‌رسد یکی از راه‌های کسب اطلاع از میزان کارایی و اثربخشی افراد، برگزاری نشستهای تخصصی، بررسی موضوعهای واقعی تجربه‌شده و گفتگو در خصوص مسائل مالی و غیرمالی است.

سازمان

مدیران مالی حرفه‌ای چگونه شایستگیهای حرفه‌ای خود را حفظ می‌کنند و توسعه می‌دهند؟ چه مرجعی مسئول است که اطمینان دهد که مدیر مالی حرفه‌ای شایستگی حرفه‌ای خود را حفظ کرده است؟ سازوکار آن چیست؟ به‌ظاهر در ایران فرض بر این است که حسابدار حرفه‌ای، شایستگیهای حرفه‌ای خود را حفظ کرده است، مگر این‌که خلاف آن ثابت شود.

دیانت‌پی

متأسفانه در ایران الزام قانونی برای کسب عنوان مدیر مالی (مانند حسابدار رسمی) وجود ندارد و شرکتها براساس شایستگیهای افراد، آنها را به این سمت منصوب می‌کنند. در شرایط واقعی، فردی که مسئولیت مالی یک شرکت خدماتی کوچک را بر عهده دارد، با فردی که مسئول مالی یک شرکت تولیدی بزرگ بوری است، در کسب عنوان مدیر مالی تفاوتی ندارد. جالب اینجاست که مدیران مالی به‌عنوان بالاترین مقام حوزه مالی بنگاه اقتصادی، حتی صورتهای مالی تهیه‌شده از سوی خود را پاراف یا امضا هم نمی‌کنند. پیشنهادها و قدمهایی در همین راستا در انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران در حال انجام است که به‌محض به‌دست آوردن نتیجه اطلاع‌رسانی خواهد شد.

سازمان

ابعاد برنامه آموزش حرفه‌ای مستمر برای مدیران مالی حرفه‌ای چگونه است؟ کیفیت آن را چگونه ارزیابی

می‌کنید؟ آیا این برنامه تأثیر نظام‌مندی در توسعه حرفه‌ای مدیران مالی حرفه‌ای دارد؟ این تلقی وجود دارد که برنامه‌های آموزش حرفه‌ای مستمر بیشتر جنبه تشریفاتی دارد.

دیانت‌پی

این انجمن همواره به‌عنوان یک نهاد تخصصی در زمینه پرورش مدیران مالی حرفه‌ای، نسبت به برگزاری دوره‌های آموزشی برای اعضای خود اقدام کرده است. برگزاری دوره‌های آموزشی مستمر، یک دوره در هر ماه، برگزاری کارگاه‌های تخصصی کوتاه‌مدت، و برگزاری دوره‌های آموزشی سازمانی، از این قبیل است.

برای ارتقای سطح کیفی و اثربخشی این دوره‌ها، به‌طور منظم نسبت به جمع‌آوری و پایش نظرهای شرکت‌کنندگان اقدام می‌شود.

سازمان

چگونه مطمئن می‌شوید که حسابدار تازه‌وارد به حرفه مدیر مالی حرفه‌ای، از ارزشهای اخلاقی، و نگرشهای حرفه‌ای برخوردار است. مدیران مالی حرفه‌ای چگونه با شواهد مطمئن نشان می‌دهند که این شایستگیها را حفظ کرده‌اند و توسعه داده‌اند؟

دیانت‌پی

ارزش هر فرد به دانش و اخلاق اوست و مسئولیت اجتماعی انجمنهای حرفه‌ای، نگهداشتن دانش اعضای خود به‌صورت یک فرد حرفه‌ای است و در همین راستا باید قدمهای مؤثر برداشت. البته این موضوع که انجمنهای حرفه‌ای باید در حمایتهای مالی و معنوی سازمانها و نهادهای ذیربط حکومتی باشند، نباید از آن غافل شد.

تنها راه حرفه‌ای‌شدن مدیران مالی، تبیین الزامهای قانونی در رسمیت‌بخشی به انجمن مدیران مالی حرفه‌ای ایران است.

سازمان

امیدواریم نقش انجمن مدیران مالی حرفه‌ای در افزایش شایستگیهای حرفه‌ای اعضا، هر روز پررنگ‌تر شود. از حضور شما در این گفتگو سپاسگزاریم.

